

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ

РОБОЧА ПРОГРАМА

(СИЛАБУС)

ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА №32 ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

(номер ОК відповідно до ОПП)

(вид практики)

Реалізується в межах освітньо-професійної програми «ТУРИЗМ»

(назва)

за спеціальністю: 242 «Туризм»

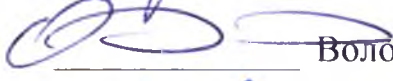
(шифр, назва)

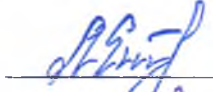
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

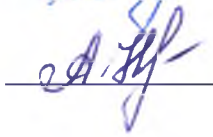
(рівень ВО, назва рівня ВО)

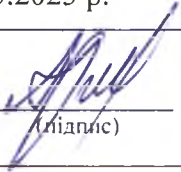
Суми – 2025 р.

Розробники:  Олександр КОВАЛЕНКО, к.пед.н., доцент

 Володимир ОНОПРИЄНКО, д.пед.н., професор

 Лариса ЄПІК, к.і.н., доцент

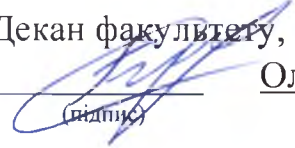
 Анна НОВІКОВА, к.с.-г.н., ст. викладач

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри туризму	Протокол 11 від 09.05.2025 р.	
	Завідувач кафедри <u></u> (підпис)	<u>Олександр КОВАЛЕНКО</u> (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено:

Гарант освітньої програми  Олександр КОВАЛЕНКО
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

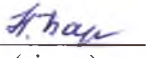
Декан факультету, де реалізується освітня програма

 Ольга БАКУМЕНКО
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: Іван СОБРАН
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Лідія ДЯЧЕНКО
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації

 Надія Барич
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: ____ . ____ . 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Переддипломна практика			
2.	Факультет/ кафедра	Факультет агротехнологій та природокористування, Кафедра туризму			
3.	Статус ОК	Обов'язковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для обов'язкових ОК	Освітньо-професійна програма «ТУРИЗМ». Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм». Галузі знань 24 «Сфера обслуговування» Кваліфікація: відсутня			
5.	Рівень НРК	6 рівень			
6.	Семестр та тривалість вивчення	Денна: 7 семестр, 6 тижнів Заочна: 9 семестр, 6 тижнів			
7.	Кількість кредитів ЄКТС	6 кредитів (180 годин)			
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття) денна		Самостійна робота	
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	Денна
		-	-	-	-
9.	Мова навчання	українська			
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	к.пед.н., доцент Коваленко О. В.; д.п.н., професор Онопрієнко В. П.; к.і.н., доцент Єпик Л. І.; к.с.-г.н., ст. викладач Новікова А. В.			
10.1	Контактна інформація	Ауд. 211е (кафедра туризму). Понеділок з 13.00 до 16.00 год.			
11.	Загальний опис освітнього компонента	Проходження переддипломної практики є обов'язковою частиною освітньо-професійної програми з підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм», невід'ємною складовою навчального процесу та заключним етапом їхньої освітньо- практичної підготовки. Переддипломна практика передбачена структурно-логічною схемою освітньо- професійної програми «Туризм», здійснюється на випускному курсі та орієнтована на закріплення і поглиблення теоретичних знань, здобуття умінь і навичок з виконання виробничих функцій та типових завдань діяльності, якими повинен володіти випускник-бакалавр для успішного виконання професійних обов'язків за спеціальністю 242 «Туризм» у сфері рекреації та туризму. Таким чином, переддипломна практика розглядається як адаптація здобувачів до умов і характеру майбутньої професійної діяльності.			
12.	Мета освітнього компонента	Головною метою ОК32, який має назву Переддипломна практика, є: збирання матеріалів для кваліфікаційної (дипломної) роботи (проєкту), узагальнення та вдосконалення здобутих знань, практичних умінь та навичок, оволодіння професійним досвідом і підготовкою до самостійної трудової діяльності.			

13.	Передумови вивчення ОК:	Освітній компонент базується на дисциплінах: «Менеджмент та бізнес-планування в туризмі», «Туристські ресурси та технології їх використання», «Основи туризмознавства», «Основи наукових досліджень в туризмі», «Історико-культурна діяльність в туризмі», «Психологія та діловий етикет в туризмі», «Основи рекреації та курортної справи», «Активний туризм», «Основи екскурсійної діяльності», «Міжнародний туризм», «Екологічний туризм», «Інтернет-маркетинг та рекламна діяльність в туризмі», «Організація анімаційної діяльності», «Організація ресторанного та готельного господарства», «Туроперейтинг».
13.1	Зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	
13.2	Матеріально-технічне забезпечення реалізації ОК	Вимоги до бази практики: - наявність структур, що відповідають ОПП «Туризм»; - можливість надати практикантам на час практики робочі місця; - надання права користування технічною, економічною та іншою документацією, потрібною для виконання програми практики; - можливість подальшого працевлаштування випускників (на загальних підставах за наявності вакансій); - наявність інформаційного забезпечення практикантів щодо новітніх технологій, що використовують у галузі.
14.	Політика академічної доброчесності	У випадку, якщо здобувач здає роботу іншого здобувача як свою власну, така робота анулюється і виконується повторно. У випадку списування – повторне складання відповідного завдання. У випадку використання текстових запозичень без належного цитування (академічний плагіат) - робота анулюється.
15.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=6055

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється ПРН
ПРН1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.	Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог.
ПРН2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог.
ПРН3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.	Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог.
ПРН4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.	Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог.
ПРН5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.	Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог.
ПРН6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.	Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог.
ПРН7. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.	Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог.
ПРН8. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.	Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог.
ПРН10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).	Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог.
ПРН12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.	Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог.
ПРН13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.	Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог.
ПРН15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.	Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог.
ПРН17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.	Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог.
ПРН18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.	Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог.
ПРН19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.	Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог.
ПРН20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.	Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог.
ПРН21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.	Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог.

ПРН22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.	Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог.
ПРН23. Глибоко усвідомлювати значення національної безпеки, збереження Української державності та функціонування інститутів, що її захищають; виявляти громадянську відповідальність і активну залученість у процеси її підтримання, керуючись принципами ціннісно-орієнтованого та етичного лідерства в професійній та громадській діяльності.	Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог.
ПРН24. Застосовувати практичні навички у формуванні турпродукту сільського зеленого туризму з урахуванням наявних туристичних та рекреаційних ресурсів регіону.	Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми (практичної підготовки)	Розподіл в межах загальн. бюджету часу (днів)		Рекомендована література
	денна	заочна	
ЯКЩО БАЗОЮ ПРАКТИКИ Є КОМЕРЦІЙНІ АБО ДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЯКІ НАДАЮТЬ ТУРИСТИЧНІ ПОСЛУГИ			
Тема 1. Організаційна структура підприємства (організаційно-управлінська структура, схема цієї структури, зв'язок між підрозділами підприємства, розподіл функціональних обов'язків та посадові інструкції працівників)	2	2	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 2. Загальна характеристика організації (структура наданих послуг за останні 3 роки, динаміка економічних показників діяльності, визначення причин їх змін тощо)	2	2	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 3. Зв'язки підприємства (постійні і основні партнери, умови роботи з ними, форма співробітництва підприємства з регіональними владними структурами, включаючи управління з питань туризму)	3	3	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 4. Основні напрями діяльності підприємства (види діяльності, якими займається підприємство, динаміка обсягів реалізації комплексного туристичного продукту, туристичних послуг тощо)	3	3	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 5. Співробітництво з іноземними партнерами (форми співробітництва, сфери спільної співпраці)	2	2	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 6. Діяльність на зарубіжних (вітчизняних) ринках (територіальна структура ринків збуту, на яких діє підприємство, вартісні обсяги реалізації на окремих ринках, їх аналіз протягом останніх 3 років, тенденції розвитку та їх причини, аналіз традиційних методів продажу та альтернативних варіантів діяльності на зарубіжних (вітчизняних) ринках, планування обсягів продажу в цілому та по ринках, договірні взаємовідносини з партнерами, проблеми їх регулювання, проблеми укладання та виконання міжнародних контрактів з наведенням конкретних прикладів)	2	2	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 7. Участь у виставках, ярмарках, включаючи міжнародні (цілі, які ставить підприємство, форми участі у ярмарках та виставках, витрати і доходи від участі у виставках, кількість та обсяги договорів, які були укладені на виставках та ярмарках, проблеми, які доводиться вирішувати підприємству в даній діяльності)	3	3	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 8. Фінансово-економічний стан підприємства (основні фінансові показники діяльності підприємства, їх динаміка за останні 3 роки)	3	3	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 9. Ступінь розвитку інформаційної системи підприємства (загальна схема документообігу підприємства, канали отримання зовнішньої	3	3	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.

інформації про ринки збуту, про конкурентів, про потенційних покупців та посередників тощо)			
Тема 10. Конкурентні позиції підприємства на ринку (конкуренти, економічні та фінансові показники їх діяльності)	3	3	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
ЯКЩО БАЗОЮ ПРАКТИКИ Є ОБЛАСНІ (МІСЦЕВІ) УПРАВЛІННЯ (ДЕПАРТАМЕНТИ, ВІДДІЛИ) З ПИТАНЬ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ			
Тема 1. Загальна характеристика управління (сфера діяльності управління, його організаційна структура (схема структури та зв'язки між підрозділами управління, функціональні зв'язки з іншими регіональними органами управління, функції, розподіл функціональних обов'язків та посадові інструкції працівників управління)	3	3	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 2. Міські та обласні програми розбудови та розвитку інфраструктури ринку туристичних послуг, програми сприяння розвитку малого та середнього підприємництва у туристичній галузі, програми сприяння зайнятості населення у туристичній галузі, програми формування туристичного іміджу міста, програми розвитку місцевих рекреаційно-курортних комплексів, програми раціонального використання природоохоронних території та заповідників, джерела їх фінансування	3	3	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 3. Інвестиційне забезпечення розвитку туризму в регіоні (загальний обсяг та структура інвестиційних ресурсів області, структура капітальних інвестицій за джерелами фінансування, потреба в інвестиційних коштах та інвестиційні пропозиції, включаючи іноземні, аналіз їх динаміки, ефективність інвестиційних вкладень, включаючи іноземні інвестиції, діяльність управління щодо пожегавлення інвестиційних потоків, запровадження новітніх технологій, їх вартість та ефективність, кількість та галузева структура підприємств з іноземними інвестиціями, фактори, які вплинули на їх формування та розвиток)	4	4	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 4. Співробітництво з іноземними партнерами у сфері туризму (форми співробітництва з іноземними партнерами, сфери спільної співпраці, економічний вплив на основні показники розвитку області та роботи підприємств, обсяги та динаміка торговельних операцій між партнерами за останні 3 роки, отриманий передовий досвід, інформація, технології тощо)	4	4	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 5. Співробітництво з міжнародними організаціями та професійними спілками, асоціаціями з метою обміну досвідом, участь у міжнародних програмах, проектах, вивчення та аналіз досвіду роботи установ, організацій з розбудови туристичної сфери	4	4	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 6. Оцінка можливостей накопичення потенціалу (відповідно до чинників розвитку туризму): туристичного (забезпечення області, міста організаційно-економічними (туристична інфраструктура, нормативно-правова база тощо); соціально-економічного (рівень доходу, життя, освіти	4	4	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.

населення, чисельність та структура населення); природно-кліматичного (природно-географічний потенціал, природно-кліматичні умови); культурно-історичного			
Тема 7. Оцінка розвитку інформаційного забезпечення управління (департаменту) – загальна схема документообігу управління, канали отримання зовнішньої інформації, оцінка ступеня забезпеченості необхідною інформацією спеціалізованих підрозділів управління, вплив інформаційної системи на ефективність зовнішньоекономічної діяльності підприємств та регіону в цілому, перспективи її розвитку	4	4	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
ЯКЩО БАЗОЮ ПРАКТИКИ Є ЗАКЛАДИ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА			
Тема 1. Загальна характеристика закладу культури та мистецтва (організаційна структура, зв'язки між підрозділами, їх функції, розподіл функціональних обов'язків та посадові інструкції)	3	3	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 2. Відпрацювання вмінь та навичок практичної та дослідницької роботи профільної спеціалізації на основі аналізу діяльності закладу культури та мистецтва; формування умінь пояснювати механізми появи та розвитку типових явищ регіональної культурної спадщини на основі аналізу культуро-творчого середовища туристичного продукту	3	3	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 3. Вивчення особливостей діяльності закладу культури та мистецтва щодо розвитку туристичної дестинації шляхом організації та сприяння у проведенні фестивалів, ярмарок, конкурсів, концертів, виставок тощо	4	4	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 4. Організація та участь у туристичних виставках і ярмарках, включаючи міжнародні (цілі, які ставлять заклади культури та мистецтва, форми участі у ярмарках та виставках, витрати і доходи від участі у виставках, кількість та обсяги договорів, які були укладені на виставках та ярмарках, проблеми, які виникли під час цієї роботи, ефективність виставок та ярмарок)	4	4	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 5. Накопичення досвіду соціокультурної взаємодії шляхом трансформацій індивідуальних і колективних культурних практик в закладах культури та мистецтва та набуття соціокультурної ідентичності, створеної в результаті розробки власних туристичних програм	4	4	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 6. Можливість вивчення ідентичності й унікальності місцевого туристичного середовища, виявлення специфіки культурних практик туризму на локальному рівні	4	4	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 7. Усвідомлення можливостей зміни класичних принципів вивчення туристичних практик і розробка та оволодіння технологіями накопичення вражень у культурному просторі туристичної дестинації закладу культури та мистецтва	4	4	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Оформлення звіту	4	4	Метод. забезпечення: 1.
Всього	30	30	

ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ (СУМАТИВНЕ ОЦІНЮВАННЯ)

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Оформлення документів для проходження практики та інструктаж з техніки безпеки й охорони праці	10 балів /10 %	1-й тиждень
2.	Виконання програми практики. Збирання матеріалу для написання звіту з переддипломної практики.	30 балів /30%	протягом практики
3.	Написання й оформлення звіту з практики. Вимоги до звіту з практики: Загальний обсяг складає до 20 сторінок формату А4. Поля слід залишати з чотирьох сторін аркушу: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє і нижнє – 20 мм. Шрифт – Times New Roman, кегль – 14, інтервал – 1,5. Текст друкується на одній стороні аркушу. Сторінки роботи повинні бути пронумеровані (у правому верхньому кутку аркуша), нумерація наскрізна, починаючи з першої сторінки (на першій сторінці номер не ставиться).	35 балів / 35%	6-й тиждень
4.	Доповіді-презентації, відповіді та спільні обговорення	25 балів / 25%	6-й тиждень
	Всього	100 балів	

ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ (КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ)

Компонент	Незадовільно <i>0 балів</i>	Задовільно <i>1-7 балів</i>	Добре <i>7-9 балів</i>	Відмінно <i>10 балів</i>
Оформлення документів для проходження практики та інструктаж з техніки безпеки й охорони праці	Звітна документація відсутня і наявність інших об'єктів контролю не враховуються. Виставляється загальна негативна оцінка за проходження практики.	Звітна документація оформлена з порушенням установлених вимог, не містить передбаченої в ній інформації.	Звітна документація у цілому містить належну інформацію, однак оформлена із порушенням установлених вимог.	Звітна документація оформлена належним чином, вона містить повну інформацію про діяльність практиканта.
Виконання програми практики.	<i>0 балів</i> Здобувач вищої освіти систематично порушував установлені терміни виконання завдань. Вимоги щодо програми практики не виконано.	<i>1-15 балів</i> Здобувач вищої освіти не додержувався календарного плану проходження практики. При цьому більшість вимог виконано, але окремі пункти змісту практики відсутні або недостатньо розкрити.	<i>16-26 балів</i> Здобувач вищої освіти у цілому додержувався календарного плану проходження практики, однак допускав відступи від рекомендацій, при цьому виконані усі вимоги програми практики.	<i>27-30 балів</i> Здобувач вищої освіти чітко додержувався календарного плану проходження практики. Сумлінно та вчасно виконував усі вимоги програми практики. Ним запропоновано власне вирішення поставлених задач, продемонстровано активність, цілеспрямованість, креативність.
Написання й оформлення звіту з практики	<i>0 балів</i> Звіт не відповідає встановленим вимогам щодо змісту, не містить належної інформації про зміст, форму організації діяльності, здійснюваної під час проходження практики, містить грубі змістові помилки.	<i>1-15 балів</i> Програму практики виконано на задовільному рівні, її результати висвітлено у звіті, який при цьому містить певні неточності або не містить важливої інформації, або мають місце інші суттєві зауваження до змісту звіту.	<i>16-29 балів</i> Звіт у цілому висвітлює необхідну інформацію, передбачену вимогами, містить високу позитивну оцінку керівника, однак наявні несуттєві зауваження. Зі змісту можна зробити висновок, що програму практики виконано повною мірою і належним чином.	<i>30-35 балів</i> Звіт містить усю необхідну інформацію щодо процесу організації та результатів проходження практики. Програму практики виконано повною мірою і належним чином.
Доповідь-презентація звіту з практики	<i>0 балів</i> За наявності негативної характеристики керівника від бази практики або керівника кафедри позитивна оцінка практики є неможливою. У випадку, якщо Здобувач вищої освіти не виконав програму практики хоча б за одним з етапів практики й одержав 0 балів за відповідний звіт, то бали, одержані за інші звіти, не враховуються, і виставляється загальна негативна оцінка за результатами проходження практики.	<i>1-9 балів</i> Здобувач вищої освіти не дає задовільних відповідей по суті поставлених запитань, не орієнтується у програмі практики або в окремих її частинах, або припускається грубих помилок, що дають змогу зробити висновок про невиконання або неналежне виконання програми практики, свідчать про відсутність реальних результатів практики і набутих практичних навичок та вмій.	<i>10-20 балів</i> Здобувач вищої освіти демонструє належні знання, переважно орієнтується у змісті поданого звіту та в програмі практики, однак у відповідях на запитання припускається окремих неточностей.	<i>21-25 балів</i> Здобувач вищої освіти демонструє належні знання, вільно орієнтується у змісті поданого звіту та в програмі практики в цілому, чим підтверджує її виконання; надає правильні й аргументовані відповіді на всі запитання з програми практики.

ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ (ФОРМАТИВНЕ ОЦІНЮВАННЯ)

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усний зворотній зв'язок від керівників практики та здобувачів освіти.	Під час проходження переддипломної практики.
2	Перевірка та обговорення керівником і здобувачем освіти звіту з переддипломної практики.	Після завершення термінів переддипломної практики.
3	Усний зворотний зв'язок на звіт з практики.	Після захисту звіту з переддипломної практики.

ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ (ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ECTS)

За шкалою ECTS	За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	Визначення*
A	90-100	відмінно	<i>відмінно</i> – відмінне виконання з невеликою кількістю неточностей
B	82-89	добре	<i>дуже добре</i> – вище середнього рівня з кількома несуттєвими помилками
C	75-81		<i>добре</i> – в цілому правильно виконана робота з незначною кількістю помилок
D	69-74	задовільно	<i>задовільно</i> – непогано, але зі значною кількістю недоліків
E	60-68		<i>достатньо</i> – виконання задовольняє мінімальні критерії
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	<i>незадовільно</i> – потрібно працювати перед тим, як отримати позитивну оцінку
F	0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	<i>незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням курсу

* Примітка 5: при формі підсумкового контролю «залік» - 0-59 – не зараховано, 60-100 – зараховано

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основні джерела

Підручники, посібники:

1. Вишневецька О. О., Парфінченко А. Ю., Сідоров В. І. Туристичне країнознавство : підручник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 594 с.
2. Віндюк В. А., Гурова Д. Д., Корнієнко О. М. Рекреалогія та курортна справа: навчальний посібник для студентів спеціальностей «Готельно-ресторанна справа», «Туризм». Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. 268 с.
3. Гаврилов В.П. Інформаційні системи і технології в туризмі : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 168 с.
4. Галасюк С. С., Нездодімов С. Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навч. посіб. Друге видання, доповнене і допрацьоване. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 248 с.
5. Грабовський Ю.А., Скалій О.В., Скалій Т.В. Спортивний туризм: навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2019. 304 с.
6. Григор'єв Ю. О. Туристичні ресурси України. Київ : «Знання», 2019. 352с.
7. Жарков Г. М. Правове забезпечення міжнародного туризму. Київ : Кондор, 2019. 486 с.
8. Івченко А. Міста України. Довідник. Київ : НВП «Картографія», 2019. 656 с.
9. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. Чернівці : Книга ЧЧІ. 2017. 300 с.
10. Козловський О. Ю., Борисюк Б. В. Екологічний туризм : навч. посіб. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2018. 202 с.
11. Кулиняк І. Я., Карий О. І., Прокопишин-Рашкевич Л. М., Огінок С. В., Бондаренко Ю. Г. Європейський досвід популяризації історичної спадщини та культурного туризму: навчальний посібник. Львів: Растр-7, 2023. 254 с.
12. Малахова С. М., Черепок О. О., Волох Н. Г. Курортологія та курорти України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. 105 с.
13. Мальська М. П. Туристичне країнознавство. Європа: навчальний посібник. Київ : Видавництво «ЦУЛ», 2019. 224 с.
14. Мальська М. П. Туристичне країнознавство. Азія та Океанія: навчальний посібник. Київ : Видавництво «ЦУЛ», 2019. 184 с.
15. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Занько Ю. С., Ганич Н. М. Країнознавство. Теорія та практика : навч. посіб. Київ : Центр навч. л-ри, 2017. 528 с.
16. Організація туризму: навч. посіб. /І. М. Писаревський, С. О. Погасій, М. М. Поколотна та ін.; за ред. І. М. Писаревського. Харків : ХНАМГ, 2017. 541 с.
17. Панкова Є. В. Туристичне краєзнавство: навч. посіб. Київ: Альтерпрес, 2019. 352 с.
18. Петранівський В. Л., Рутинський М. Й. Туристичне краєзнавство: навч. посіб. Київ: Знання, 2017. 575 с.
19. Поколотна М. М. Туристські ресурси України : підручник / М. М. Поколотна, Т. В. Гордієнко, І. Л. Полчанінова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 222 с.
20. Пономаренко В. І. Менеджмент закладів оздоровлення та відпочинку в рекреації. Київ: Денеб, 2020. 416 с.

21. Правик Ю. М. Маркетинг туризму. Київ: Знання, 2018. 303 с.
22. Руденко В. П., Вацеба В. Я., Підгірна В. Н., Цепенда М. В. та ін. Менеджмент туристичної індустрії : підруч. у 3-х частинах. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2019. 504 с.
23. Рутинський М. Й. Замковий туризм в Україні. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 431 с.
24. Тарасова В. В., Нестерчук І. К., Ковалевська І. М., Осіпчук А. С. Географія туризму. Екологічний туризм : підручник. Житомир, 2021. 252 с.

Методичне забезпечення:

1. Коваленко О. В., Онопрієнко В. П., Єпик Л. І., Дяченко Л. А., Новікова А. В. Програма виконання переддипломної практики для здобувачів першого рівня вищої освіти (бакалаврського) спеціальності 242 «Туризм і рекреація» факультету агротехнологій та природокористування / укл. О. В. Коваленко, В. П. Онопрієнко, Л. І. Єпик, Л. А. Дяченко, А. В. Новікова. Суми, 2025. 31 с.

Інші джерела:

1. Ваш гід в законодавстві України / Законодавство України. URL: <http://kodeksy.com.ua/index.htm>
2. Закон України «Про туризм» від 15 вересня 1995р. URL : <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>.
3. Історико-культурний туризм: український та зарубіжний досвід. Збірник матеріалів Другої міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 11 лютого 2022 р.). / Редкол.: І. Патриляк (голова), М. Маркова, О. Реснт, В. Капелюшний, І. Ілієв, О. Гончаров, М. Казьмирчук, Р. Конта, А. Коцур, В. Пилипенко, Н. Терес. Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. 462 с.
4. Леоненко Н. А. Державне регулювання туристичної сфери: теорія, методологія, практика: монографія. Харків : НУЦЗУ, 2021. 324с.
5. Леоненко Н. А. Організація екскурсійної діяльності: конспект лекцій. Харків: НУЦЗУ, 2019. 167 с.
6. Мельниченко О. А., Шведун В. О. Особливості розвитку індустрії туризму в Україні : монографія. Харків : Вид-во НУЦЗУ, 2017. 153 с.
7. Невенченко А. І. Інфраструктура туризму : конспект лекцій. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2016. 95 с.
8. Світовий туризм : конспект лекцій. Для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 242 «Туризм» за усіма формами навчання / Укладач А.Л. Помаза-Пономаренко. Харків : НУЦЗУ, 2020. 150 с.
9. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 24 – Сфера обслуговування, спеціальність 242 – Туризм. Наказ Міністерства освіти і науки України 04.10.2018 р. № 1068. Київ : Офіційне видання МОН, 2018.
10. Суми. Запрошуємо до знайомства: Путівник / авт. тексту Д. В. Кудінов; кер. проекту І. О. Дяденко, В. К. Шейко; ред. М. Л. Охрименко. Київ : Фолігрант, 2019. 160 с.
11. Туристична діяльність в Україні. Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/tur.htm

Рецензія на робочу програму (силабус) ОК32. Переддипломна практика

(назва практики)

Розроблену викладачами кафедри туризму: О. В. Коваленко, В. П. Онопрієнко, Л. І. Спик, А. В. Новікова.

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК.	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК).	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення.	+		

Член проєктної групи: ОПП «Туризм»

(назва)

Лідія ДЯЧЕНКО

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою.	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК.	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення.	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни).	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми.	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН).	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти.	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету.	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом.	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента.	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН).	+		
Література є актуальною.	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти.	+		

Рецензент (викладач кафедри) селекції та наслідництва ім. М. Д. Гончарова Іван СОБРАН

к.с.-г.н, доцент, завідувач кафедри

(підпис)